

ТЕЗИ ДОПОВІДЕЙ

**УЧАСНИКІВ
МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ
КОНФЕРЕНЦІЇ**

**«ТЕПЕРІШНЄ ТА МАЙБУТНЄ ЛІСІВ
ЕКОТОНУ СЕРЕДНІХ ШИРОТ»**

11 червня 2021 року

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
БІОРЕСУРСІВ І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**

**НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ЛІСОВОГО
І САДОВО-ПАРКОВОГО ГОСПОДАРСТВА**

ДЕРЖАВНЕ АГЕНТСТВО ЛІСОВИХ РЕСУРСІВ УКРАЇНИ

ТОВАРИСТВО ЛІСІВНИКІВ УКРАЇНИ

ТЕЗИ ДОПОВІДЕЙ

УЧАСНИКІВ

МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

«ТЕПЕРІШНЄ ТА МАЙБУТНЄ ЛІСІВ

ЕКОТОНУ СЕРЕДНІХ ШИРОТ»

(11 червня 2021 року)

КИЇВ – 2021

Міжнародна науково-практична конференція «Теперішнє та майбутнє лісів екотону середніх широт», присвячена 180-річчю навчально-наукового інституту лісового і садово-паркового господарства та 95-річчю ВП НУБіП України «Боярська лісова дослідна станція».

Рекомендовано до друку науково-технічною радою НДІ лісівництва та декоративного садівництва Національного університету біоресурсів і природокористування України (протокол № 7 від 17 червня 2021 р.)

Відповідальні за випуск:

директор НДІ лісівництва та декоративного садівництва,
доктор сільськогосподарських наук,
професор Р.Д. Васишин

керівник міжнародних програм ННІ ЛіСПГ,
кандидат сільськогосподарських наук,
доцент М.О. Шевчук

ЗМІСТ

A.A. Dzyba

THE PARK MONUMENTS OF LANDSCAPE ART OF 60-90
YEARS OF THE 20TH CENTURY OF UKRAINIAN
POLISSYA – VALUABLE CENTER OF DENDRORARITIES 14

*Robert Kalbarczyk, Monika Ziemiańska, Eliza Kalbarczyk, Anna
Nieróbca, Joanna Dobrzańska*

REDUCTION OF ANNUAL TREE-RING WIDTHS OF
SCOTS PINE IN THE VICINITY OF ZAKŁADY AZOTOWE
PUŁAWY (EAST-CENTRAL POLAND) 15

*Robert Kalbarczyk, Monika Ziemiańska, Joanna Dobrzańska,
Eliza Kalbarczyk*

WPŁYW ZMIAN KLIMATU NA SZEROKOŚĆ ROCZNYCH
PRZYROSTÓW DREWNA SOSNY POSPOLITEJ ROSNĄCEJ
NA TORFOWISKU NISKIM W POLSCE PÓŁNOCNO-
ZACHODNIEJ 17

Maksym Matsala, Andrii Bilous

UNDERSTANDING RADIATION EFFECTS ON THE
STRUCTURAL, COMPOSITIONAL AND SUCCESSIONAL
DEVELOPMENT OF NATURAL FORESTS IN CHERNOBYL
EXCLUSION ZONE 19

Anatoly Shvidenko

FOREST INVENTORY AND PLANNING IN THE WORLD OF
THE RAPID CHANGES 21

Roman Vasylyshyn, Ivan Lakyda

APPROACHES TO DEVELOPMENT OF ALGORITHMS FOR
STAND LEVEL ASSESSMENT OF FOREST WOOD BIOMASS
ENERGY POTENTIAL 24

О.П. Бала

СУЧАСНИЙ СТАН ТА ПРОДУКТИВНІСТЬ ДУБОВИХ
ДЕРЕВОСТАНІВ УКРАЇНИ 25

<i>П.І. Лакида</i> СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ ТА ПІДХОДИ ДО РЕФОРМУВАННЯ ЛІСОВОЇ ГАЛУЗІ УКРАЇНИ	69
<i>П.І. Лакида, О.М. Мельник, Р.Д. Василюшин, О.О. Гоцик</i> СТРУКТУРА РОСЛИННОЇ БІОМАСИ ЛІСІВ ПОЛІСЬКОГО ПРИРОДНОГО ЗАПОВІДНИКА	71
<i>В.Б. Левченко, А.А. Романюк, Т.П. Остапчук, Д.Р. Навольнєва</i> ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ЕКОЛОГІЧНОГО ТУРИЗМУ В КОНТЕКСТІ МЕНЕДЖМЕНТУ ЕКОЛОГІЧНО- ОРІЄНТОВАНОГО ЛІСІВНИЦТВА В УМОВАХ УРОЧИЩА ВИСОКА ПІЧ ДП «ЗАРІЧАНСЬКЕ ЛГ»	73
<i>В.В. Левченко</i> КОМПЛЕКСНЕ ВЕДЕННЯ ЛІСОВОГО ГОСПОДАРСТВА	75
<i>О.М. Леснік, Ю.С. Іваненко</i> ВПЛИВ РЕКРЕАЦІЙНОГО НАВАНТАЖЕННЯ НА РІСТ ВИСОКОПРОДУКТИВНИХ ЯЛИНОВИХ ДЕРЕВОСТАНІВ	76
<i>Г.О. Лобченко</i> ОЦІНКА УМОВ ЗВОЛОЖЕННЯ ЯК ОСНОВА ДЛЯ ПРОЕКТУВАННЯ ЗАХОДІВ З ВІДНОВЛЕННЯ ЛІСОВИХ СМУГ	78
<i>В.В. Ломага, Ю.В. Цапко</i> ОКРЕМІ АСПЕКТИ ВИМИВАННЯ ВОДОРОЗЧИННИХ АНТИПРЕНІВ З ДЕРЕВИНИ ЧЕРЕЗ ПОЛІУРЕТАНОВУ ОБОЛОНКУ	80
<i>Е.Ю. Лукашевич</i> ДОБІР СХЕМ ЗМІШУВАННЯ ЛІСОВИХ КУЛЬТУР У ДП «СЛАП «ЛОКАЧІАГРОЛІС»	82
<i>В.М. Макаревич</i> ЕНТОМОЛОГІЧНА ХАРАКТЕРИСТИКА НАСАДЖЕНЬ СОСНИ ЗВИЧАЙНОЇ В ЛІСОВИХ МАСИВАХ ДП «ВИСОЦЬКЕ ЛГ»	84

ДОБІР СХЕМ ЗМІШУВАННЯ ЛІСОВИХ КУЛЬТУР У ДП «СЛАП «ЛОКАЧІАГРОЛІС»

*Е.Ю. Лукашевич, студентка IV курсу**

*Волинський національний університету імені Лесі Українки,
м. Луцьк*

Ліси виступають основними осередками збереження біорозмаїття, здійснюють позитивний вплив на формування мікроклімату, захищають антропогенно змінені ландшафти від несприятливих природних та техногенних факторів. Для забезпечення якісного виконання усіх перелічених завдань важливу роль відіграє правильний добір складу майбутніх насаджень, який залежить у першу чергу від територіального місця розташування.

Державне підприємство СЛАП «Локачіагроліс» розташоване в зоні Лісостепу. Головними породами є сосна звичайна (*Pinus sylvestris* L.), дуб звичайний, ялина європейська, береза повисла та ін. У ДП СЛАП «Локачіагроліс» за останні 7 років було створено 148,2 га лісових культур, які характеризуються значною різноманітністю схем змішування (табл.). Схеми змішування, наведені в табл. 1, було взято з «Книги лісових культур ДП «СЛАП «Локачіагроліс» [1] і для зручності аналізу згруповано за долею участі головної породи.

Розподіл лісокультурного фонду ДП «СЛАП «Локачіагроліс» за схемами змішування

Схема змішування	Площа	Відсоток
8Сз1Дз1Дч; 8Сз2Дч; 8Сз2Бп; 8Сз1Яле1Мде	32,5	21,9
5Сз5Дч; 5Сз4Дч1Дз; 5Сз4Яле1Дч; 5Сз5Дз; 5Сз2Дз1Мде1Яле1Бп	52,2	35,2
7Сз2Яле1Дч; 7Сз3Яле+Мде; 7Сз2Дзв1Дч; 7Сз2Яле1Мде; 7Сз2Бп1Дч+Яле	42,2	28,5
9Сз1Бп	3,0	2,0
6Сз2Мде2Яле	1,0	0,6
7Дз3Сз	7,9	5,3
6Яле3Сз1Дз	3,6	2,4
5Мде5Дз	1,9	1,3
10Яле	2,0	1,3
10Бп	1,8	1,2
Разом	148,2	100

* Науковий керівник – кандидат сільськогосподарських наук Кичиліук О.В.

Біологічна стійкість та продуктивність лісових насаджень значною мірою залежить від складу деревостану, тобто для лісових культур – від початкової схеми змішування. При доборі схем змішування враховують у першу чергу тип лісорослинних умов та дендрологічно-екологічні вимоги порід до родючості і вологості ґрунту. Відповідно до «Правил відтворення лісів» [2] необхідно створювати змішані лісові культури, а чисті дозволено створювати лише у жорстких лісових умовах (наприклад, А₀, А₁).

Як видно з табл., на 2,5 % площі культури створювали із застосуванням схеми змішування 1 р. Яле та 1 р. Бп (у табл. вказано 10Яле та 10Бп, як було наведено у «Книзі лісових культур»), тобто чистими. Проте найчастіше (у 86 %) використовували схеми змішування, де участь сосни звичайної забезпечена на рівні від 5 до 8 одиниць у складі майбутнього насадження. Це загалом позитивно оцінює лісокультурну діяльність підприємства.

Проте слід зазначити, що, на нашу думку, негативним є застосування при створенні лісових культур дуба червоного. Дуб червоний (*Quercus rubra* L.) – це інтродуцент із Північної Америки, який успішно пристосувався до нових умов, ставши агресивним диктатором, почав завойовувати територію, активно розмножуватися, часто витісняючи при цьому корінні породи. Цей інвазійний вид має високу конкурентоздатність природного поновлення та забезпечує значне пригнічення поновлення місцевих корінних видів [3]. В ДП «СЛАП «Локачіагроліс» дуб червоний використовували в таких схемах змішування: 5Сз5Дч; 5Сз4Дч1Дз; 8Сз1Дз1Дч; 8Сз2Дч; 5Сз4Яле1Дч на долю яких разом припадає 47,5%, тобто майже половина створених насаджень.

Отже, схеми змішування, застосовані при створенні лісових насаджень у ДП «СЛАП «Локачіагроліс», вирізняються значною різноманітністю, що позитивно характеризує лісокультурну діяльність підприємства. Недоліком є використання дуба червоного, який відноситься до інвазійних видів.

Список використаних джерел

1. Книга лісових культур ДП «СЛАП «Локачіагроліс». 20 с.
2. Правила відтворення лісів, затверджено Постановою КМУ від 1 березня 2007 р. №303 / Кабінет Міністрів України. К. : Держкомлісгосп України, 2007. 5 с.
3. Фенологічні ознаки дуба червоного [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://www.openforest.org.ua/126034/>